

[Børge Johansen.]

den realisere på anden måde, så skulle det nok være muligt at finde frem til en løsning.

Jeg kan altså ikke nære mig for at sige til hr. Fuglsang, som stod heroppe og udbredte sig om, hvad Marx havde sagt om, hvornår en teori var gavnlig eller ikke gavnlig, at Marx er nu ikke noget særlig godt sandhedsvidne; han har ret beset sagt meget vrøvl. Hr. Fuglsang kom jo også galt af sted ved at stå her og sige, at planlægning kun er mulig i et socialistisk system. Det må have undgået hr. Fuglsangs opmærksomhed, hvad hr. Ota Sik sagde i radioudsendelserne fra Prag i 1968 netop om, hvor vanskeligt det var at styre planlægningen under det socialistiske system. Det var vel at mærke på et tidspunkt, da Ota Sik endnu var medlem af den fuglsangske sekt.

Hr. Christophersen havde en idé med ministerrapporter en gang om året. For det første tror jeg, det er unødvendigt, hvis man får arrangeret sig med et ordentligt feedback-system. Jeg ville også være bange for disse telefonbogsagtige betænkninger. Jeg synes ærlig talt, det er nok med de betænkninger og de kilovis af papir, man får herinde; hvis vi også fik sådan en stabel telefonbøger hvert år at gå igennem, så tror jeg det blev helt uladssiggørligt.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det skal kun blive nogle meget korte bemærkninger. Anledningen er hr. Per Hækkerups betragtninger om, at vi, når vi skal udarbejde PP III, burde forsøge ved siden af at skaffe os en oversigt over den økonomiske udvikling og også burde søge at skaffe os en oversigt over, om vort samfund bliver bedre eller dårligere at leve i, rent menneskeligt set. Jeg vil gerne sige tak for, at socialdemokratiet fører det frem også ved denne lejlighed. For en måned siden, da vi her i Folketinget debatterede nogle forhold vedrørende folkepensionen, var jeg netop inde på de samme tanker og sagde dengang — man kan se det i Folketingstidende sp. 4988 — at lige så vel som vi har vismændene, var det måske på tide, at vi fik et råd, der kunne fortælle os, om vores samfund bliver bedre af det, vi gør, eller om det bliver dårligere. Jeg må måske nok i dag føje til, at hidtil er der vist ingen samfund, der

har kunnet skabe instrumenter, der måler livskvaliteterne på en betryggende måde. Vi ved ikke, om vor uddannelse i virkeligheden bliver bedre af, at vi bruger flere penge på den, eller om vore love virker således, at vi kommer til at komme hinanden mere ved, eller om vi tværtimod bliver fremmedgjorte for hinanden af dem. Men jeg tror, det er overordentlig væsentligt, og det er overordentlig vigtigt, at vi forsøger at skabe os den slags måleinstrumenter, for det bliver meget, meget vanskeligt at tilrettelægge en fornuftig, langsigtet politik, når vi ikke kan vurdere, om vore sociale og kulturelle mål opfyldes ved de love, vi i den bedste hensigt af verden vedtager herinde. Jeg håber derfor, man vil tage disse ting i betragtning, om ikke ved PP III, så ved PP IV.

(Kort bemærkning).

Fuglsang (DKP):

Når man skal vurdere, om en ting er rigtig, så er sådan set praksis det bedste bevis, og hvad angår de socialistiske landes evne til at lave planer og gennemføre dem, så viser praksis, at de planer, man har opstillet, også er blevet gennemført.

Når man taler om Karl Marx og betimeligheden af at påkalde sig ham som sandhedsvidne, så ville det være en voldsom fordel virkelig at kende Karl Marx. Hvis man gør det og sammenligner det, han har forudsat om udviklingen, med det, som virkelig er sket, så vil man nu se, at han slet ikke er så dårlig, som man vil gøre ham til.

Poul Westergaard (DR):

Hr. Per Hækkerup beklagede, at PP II stort set havde ladet inflationsproblemet ligge og herunder også problemet om pristigningerne på jord og fast ejendom. Jeg kan i og for sig deltage i den beklagelse. På den anden side synes jeg ikke, der er så voldsom meget i det problem, som ikke i forvejen er ganske rimeligt og klart belyst og kendt. Det gælder både de sociale og de samfundsøkonomiske konsekvenser, og det gælder også den åbenbare utilstrækkelighed af de midler, som man indtil nu har benyttet sig af. Det, der derfor må være af interesse at få oplyst, er, om socialdemokratiet nu er ved at være parat til at betræde nye